

NOT: 112 Acil Çağrı Merkezinde görevlendirilen itfaiye personeline aylık maktu fazla çalışma ücreti ile kumanya yardımının ve giyecek yardımının verilir verilmeyeceği

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEğİŞİKLİğİ BAKANLIğI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-14945359

12/03/2026

Konu: Görüş (112 Çağrı Merkezi Müdürlüğünde Görevlendirilen İtfaiye Teşkilatı Personeline Mütteallik Konular)

..... BELEDİYE BAŐKANLIęINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

Başkanlığınız itfaiye biriminde itfaiye çavuşu kadrosunda görev yapmakta olan personelin, 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlüğünün talebi üzerine 112 Acil Çağrı Merkezinde İtfaiye Çağrı Yönlendirici olarak görevlendirildiğinden bahisle ödenmekte olan aylık maktu fazla çalışma ücreti, sosyal denge tazminatı, yemek bedeli ve giyim yardımının ödenip ödenmeyeceğine ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 112 Acil Çağrı Merkezleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin;

1 inci maddesinde, "(1) Bu Yönetmeliğin amacı, büyükşehir belediyesi bulunan illerde valiliğe bağlı olarak kurulan yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı bünyesinde, diğer illerde ise valilikler bünyesinde kurulan acil çağrı merkezlerinin işleyişine dair usul ve esasları düzenlemektir." hükmü,

5 inci maddesinde, "(1) Büyükşehir belediyesi bulunan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı, diğer illerde ise valilikler bünyesinde, il mülki sınırlarını kapsayacak şekilde, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanlarına giren her türlü acil çağrının karşılanması, sevk ve koordine edilmesi amacıyla müdürlük kurulur.

(2) Müdürlük; idari, bilgi işlem ve teknik hizmetler, muhasebe ve satın alma, kalite koordinasyon ve değerlendirme bürolarından oluşur." hükmü,

13 üncü maddesinde, "(1) İl genelinde; il jandarma komutanlığı, il emniyet müdürlüğü, varsa sahil güvenlik bölge veya grup komutanlığı, büyükşehir veya il belediye başkanlığı, orman bölge veya işletme müdürlüğü, doğa koruma ve milli parklar bölge veya şube müdürlüğü, il sağlık müdürlüğü, il afet ve acil durum müdürlüğü ile valilikçe belirlenen diğer acil yardım hizmeti veren kurumların sorumlu birimleri acil çağrı merkezinde yer alırlar. Her türlü acil yardım hizmetini ilgili mevzuata uygun şekilde, gerekli hallerde ilgili diğer kurumlarla işbirliği ve koordinasyon içerisinde, valiliğin talimatlarına uygun olarak yerine getirirler.

(2) Çağrı merkezinde ilgili kurumlarca görevlendirilen personelin, sunulan acil hizmetin gerektirdiği her türlü niteliği haiz, mesleki yeterlilikte, kurumunu temsil yetkinliğinde olmasına ve uyumlu çalışmasına kurumlarca özen gösterilir.

(3) Kurumlar, acil yardımın gerektirdiği kendi görev alanı ile ilgili hizmeti sunmaktan bizzat, diğer kurumlarla yardımlaşma ve işbirliği gerektiren durumlarda ise destek sağlamakla sorumludur.

(4) İlgili kurumlar ilgili mevzuatı uyarınca verilen izinleri kullanmakta olan personeli göz önünde bulundurarak görevi aksatmayacak şekilde görevlendirme yaparlar.

(5) Görevlendirilen personelin müdürlükçe verilen hizmet içi eğitimler dışında kalan kendi görev alanları ile ilgili uyum ve geliştirme eğitimleri ile uygulama tatbikatları müdürlüğün bilgisi dâhilinde ilgili kurumlar tarafından sağlanır." hükmü,

15 inci maddesinde, "... ç) İtfaiye çağrı yönlendiricileri:

1) Yönlendirilen ekibe ilişkin, çıkış, olay yerine ulaşma, olay yerinden ayrılma ve istasyona dönme sürelerini bildirilen zamanda ve araç takip sisteminden gözlemleyerek doğru ve eksiksiz kaydetmek ve veri terminalinden eksiksiz girilmesini sağlamak, hizmet gerekleri açısından mahsur

oluşturmayacak durumlarda ilgili birimler tarafından talep edilen ses ve görüntüleri temin ederek paylaşmak,

2) Görev alanına giren her türlü vaka ve afet olaylarında ilgili merkez, ilçe ve belde itfaiye istasyonları arasında koordinasyonu sağlamak,

3) İl sınırları dışında olmakla birlikte çok yakın bölgelerde meydana gelen yangın, afet, kaza ve su baskınlarına müdahale edecek kaynakların sevk ve idaresi için ilgili kurumlar ve belediye başkanlıkları arasında koordinasyonu sağlamak ve sıralı amirleri bilgilendirmek,

4) Merkez, ilçe ve belde belediyelerinde bulunan araç, donanım ve personel eksikliklerini takip ederek ilgili birimlere bildirmek, ..." hükmü,

21 inci maddesinde, "(1) Çağrı merkezinde görevlendirilen personelin aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatları, ek ödemeleri ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları kendi kurumları tarafından karşılanır. Diğer kurumlar tarafından görevlendirilen personelin, kendi kurumunda sahip olduğu mali ve sosyal hakları herhangi bir kısıtlamaya tabi olmaksızın korunur." hükmü yer almaktadır.

Görüleceği üzere, 112 Çağrı Merkezi Müdürlüğünde büyükşehir veya il belediye başkanlığının acil yardım hizmeti veren kurumların sorumlu birimleri ile valilikçe belirlenen diğer acil yardım hizmeti veren kurumların sorumlu birimlerinin acil çağrı merkezinde yer almaları gerekmektedir. Bu şekilde yapılan görevlendirme vekâlet veya geçici görevlendirme olmayıp hizmetin gereği itibarıyla itfaiye hizmetlerine ilişkin acil çağrılarının tek bir merkezden yönetilmesine matuf bir uygulamadır.

a) Maktu çalışma ücreti alıp alamayacağı;

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun 51 inci maddesinde, "...Zabıta hizmetleri kesintisiz olarak yürütülür. Zabıta personelinin çalışma süresi ve saatleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın, hizmetin aksatılmadan yürütülmesini sağlayacak şekilde düzenlenir. Belediye zabıta ve özel güvenlik hizmetlerinde fiilen çalışanlara, fazla mesai ücreti olarak yılı bütçe kanununda belirlenen üst sınırı aşmamak kaydıyla belediye meclisi kararı ile tespit edilen maktu tutar ödenir." hükmü ile 52 nci maddesinde, "...İtfaiye hizmetleri kesintisiz olarak yürütülür. İtfaiye personelinin çalışma süresi ve saatleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın, hizmetin aksatılmadan yürütülmesini sağlayacak şekilde düzenlenir. Belediye itfaiye teşkilâtında fiilen çalışanlara fazla mesai ücreti olarak yılı bütçe kanununda belirlenen üst sınırı aşmamak kaydıyla belediye meclisi kararı ile tespit edilen maktu tutar ödenir." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 2026 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (K) Cetvelinde, "(B) Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti:

1- Belediyeler ile bunlara bağlı müstakil bütçeli kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda (iktisadi işletmeler hariç), görevlerinin niteliği gereği 657 sayılı Kanunda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın zabıta ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personele (destek hizmeti yürüten personel hariç), belediye meclisi kararı ile tespit edilen tutar, fazla çalışma ücreti olarak maktuen ödenir..." hükmü yer almaktadır.

Yine, 27.08.2025 tarihli ve 32999 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2026 ve 2027 Yıllarını Kapsayan 8. Dönem Toplu Sözleşmenin Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşmenin düzenlendiği Dördüncü Bölümünün 23 üncü maddesinde, "(1) Merkezi yönetim bütçe kanununa bağlı (K) Cetveli uyarınca destek hizmeti yürüten personel hariç zabıta ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personele ödenmekte olan maktu fazla çalışma ücretinden, söz konusu hizmetlerde fiilen destek hizmeti yürüten itfaiye müdürü, itfaiye şube müdürü, itfaiye müdür yardımcısı, itfaiye grup amiri, itfaiye amiri, itfaiye başçavuşu, itfaiye çavuşu, itfaiye onbaşı, itfaiye eri ve itfaiye şoförü ile zabıta müdürü, zabıta şube müdürü, zabıta müdür yardımcısı, zabıta amiri, zabıta amir yardımcısı, zabıta başkomiseri, zabıta komiseri, zabıta komiser yardımcısı ve zabıta memuru kadrolarında bulunan personel de aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanır." hükmü yer almaktadır.

Bu minvalde, 112 Çağrı Merkezi Müdürlüğünde itfaiye çağrı hizmetlerinde görevlendirilenlerin görev tanımları dikkate alındığında fiilen itfaiye hizmeti yürüttüğü açık olup ilgili personele aylık maktu fazla çalışma ücretinin ödenmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

b) Kumanya yardımı

Bilindiği üzere, 7.4.2022 tarihli ve 5418 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan ve 8.4.2022 tarihli ve 31803 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1 inci maddesinde, "25/8/2021 tarihli ve 31579 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme'nin Üçüncü Kısımının Dördüncü Bölümünde yer alan Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme'nin "İtfaiye ve zabıta personeline yiyecek yardımı" başlıklı 12 nci maddesinde ve "Yerel yönetimlerde çalışan kamu görevlilerine yemek yardımı" başlıklı 16 ncı maddesinde belirtilen kumanya yardımı; bu Yönetmeliğin uygulanamayacağı durumlarda ve 2022 ve 2023 yılları ile sınırlı olarak, **günlük 100 gösterge rakamını geçmemek üzere** belirlenen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ödeme yapılması şeklinde uygulanabilir. Bu şekilde yapılan ödeme aylık 2100 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez." hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde de yiyecek yardımının haftalık çalışma süresi 40 saati aşmayan yerlerde öğle yemeği olarak verileceği ancak günün 24 saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan memurlara, görevlerinin diğer yemek saatlerinde de devam etmesi şartıyla üç öğüne kadar yemek verilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Yerel yönetim hizmet kolu kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan kamu görevlilerinden mezkûr Yönetmeliğe göre yemekhanesi olmayanlara veya kurulan yemek servislerinden kurum dışında fiilen yerine getirilen görevler sebebiyle yararlanma imkanı olmayanlara öğle yemeği için nakdi kumanya yardımı verilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bu itibarla,

- Çağrı Merkezi Müdürlüğünde varsa yemekhane servisinden yararlanmaması halinde çalıştığı günler ile sınırlı olmak üzere **sadece 1 öğün nakdi kumanya yardımı** verilebileceği, nakdi kumanya yardımının ise hiçbir şekilde günlük 100, aylık 2400 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpılarak bulunacak rakamı geçemeyeceği,

- Görevlendirilen personelin itfaiye unvanlı personel olması halinde ise 24 saat görev yaptığı hususu dikkate alınarak Belediyemiz imkanları çerçevesinde **diğer 2 öğün için kumanya yardımı** verilebileceği mütalaa edilmektedir.

c) Giyecek yardımı;

9.10.1991 tarihli ve 21016 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliğinin,

3 üncü maddesinde, "2 nci maddede belirtilen personelden giyecek eşyası verilecek olanlar, kadro unvanları ve hizmet sınıfları itibariyle ekli I ve II sayılı cetvellerde gösterilmiştir. Bu cetvellerde yer almayanlar her ne suretle olursa olsun bu yardımdan yararlandırılmazlar. ..." hükmü,

7 nci maddesinde, "Emeklilik, ölüm, istifa, sicilen emekli, memuriyetten ihraç v.s. gibi bir nedenle görevinden ayrılanlar veya çıkarılanlar veya bu Yönetmelik uyarınca giyim eşyası verilmesi gerekmeyen bir göreve nakledilenlerden, giyim eşyaları veya bedelleri geri alınmaz.

Ancak, giyim eşyası aldıktan sonra aynı kurumda görev değişikliği sebebiyle yeni giyim eşyaları verilmesi gerekli olanlara kullanma süreleri sona erinceye kadar önceden almış buldukları aynı cins giyim eşyaları mükerreren verilmez." hükmü yer almaktadır.

Yönetmelik eki Kadro Unvanları Esas Alınarak Giyecek Yardımı Yapılacak Personelin düzenlendiği I Sayılı Cetvelin 19 uncu sırasında itfaiye personeline ilişkin düzenleme yapılmış olup açık veya kapalı mekanda çalışmaya göre verilecek kıyafetler ayrı ayrı düzenlenmiştir.

Bu minvalde, 112 Çağrı Merkezi Müdürlüğünde itfaiye çağrı hizmetlerinde görevlendirilenlerin görev tanımları dikkate alındığında fiilen itfaiye hizmeti yürüttüğü, görev yaptığı

yerin kapalı mekan olduğu ve bu Őekil görevlendirmenin "naklen bir atama olmadığı" açık olup mezkûr Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde giyim yardımından yararlandırılması gerektiği mtalaas edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü